

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku
80-204 Gdańsk
ul. Śniadeckich 33

OSL-25/Wu/2021

O R Z E C Z E N I E

z dnia 2022r.

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku w składzie:

Przewodniczący:

Członkowie:

.....

Protokolant:

w obecności Zastępcy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej
.....

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu2022r.
sprawy:

.....Nr PWZ:

obwinionego o to, że w dniu2020r. w karetce zaparkowanej pod domem pacjenta w, pełniąc dyżur w Poradni Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej, jako lekarz, wystawił kartę zgonu pacjenta - bez dokonania osobistych oględzin zwłok.

czym naruszył : art. 43 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z dnia 05.12.1996r. w zw. z § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 03.08.1961r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny.art. 8 Kodeksu Etyki Lekarskiej w zw. z art. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty

na mocy art. 53, 78 oraz art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich:

I. Postanowił umorzyć postępowanie w stosunku do

uznając, że przypisany mu czyn zakwalifikowany jako naruszenie art. 43 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z dnia 05.12.1996r. w zw. z § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 03.08.1961r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny.art. 8 Kodeksu Etyki Lekarskiej w zw. z art. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, stanowi przewinienie mniejszej wagi.

II. Kosztami postępowania postanowił obciążyć Skarb Państwa.

Śliwińska

.....

UZASADNIENIE

W dniu2020 r. do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku /zwanego dalej Rzecznikiem/ wpłynęła skarga odnaZ treści skargi wynikało m.in., że w dniu2020 r. odmówił przyjazdu do zmarłego pacjenta i wystawienia karty zgonu. Ostatecznie po ponad 4 godzinach od śmierci w/w tj. po północy w dniu2020 r. lekarz pojawił się w miejscu zgonu i pod klatką schodową wystawił kartę zgonu, w której poświadczył nieprawdziwą datę śmierci w/w. Do skargi dołączono kserokopię karty zgonuwystawionej w dniu2020 r. przez lekarzaoraz kartę medycznych czynności ratunkowych z dnia2020 r.

dowód: skarga wraz załącznikami (k. 1-6 akt)

Zarządzeniem z dnia2020 r. Rzecznik nadał bieg sprawie.

dowód: zarządzenie z dnia2020 r. (k. 19 akt)

W dniu2021 r. Rzecznik wydał postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie podejrzenia wystawienia w dniu2020 r. przezkarty zgonu pacjentabez dokonania osobistych oględzin zwłok.

dowód: postanowienie z dnia2021 r. (k. 24 akt)

W dniu2021 r. Rzecznik wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu lekarzowi/zwanemu dalej Obwinionym/ o to, że w dniu2020r. w karetce zaparkowanej pod domem pacjenta w, pełniąc dyżur w Poradni Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej, jako lekarz, wystawił kartę zgonu pacjenta - bez dokonania osobistych oględzin zwłok.

W ocenie Rzecznika stanowiło to przewinienie zawodowe (w rozumieniu art. 53 i art. 8 pkt. 1 i 2 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009 r.) na skutek naruszenia art. 43 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z dnia 05.12.1996r. w zw. z § 6 ust. 1 pkt

1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 03.08.1961r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny.

dowód: *postanowienie o przedstawieniu zarzutów z dnia2021 r. (k. 25 akt)*

W dniu2021 r. Rzecznik przesłuchał Obwinionego lekarzana okoliczność złożonej skargi.

dowód: *protokół przesłuchania z2021 r. (k. 29-31 akt)*

Rzecznik sporządził w dniu2021 r. a następnie przekazał do Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku wniosek o ukaranie Obwinionego lekarza

dowód: *wniosek o ukaranie z dnia2021 r. (k. 37-38 akt)*

W dniu2022 r. Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku na rozprawie rozpoznał sprawę przeciwko Obwinionemu lekarzowi

dowód: *protokół rozprawy z dnia2022 r.*

Na podstawie zebranego w sprawie i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej OIL w Gdańsku wpłynęła skargana działalność lekarza, zgodnie z którą lekarz nie pojawił się w domu pacjentaw celu stwierdzenia zgonu, zaś kartę zgonu wypełnił po przybyciu pod dom zmarłego w dniu2020 r. po północy i wydał ją na podstawie informacji zawartej w Karcie Medycznych Czynności Ratunkowych wystawionej w dniu2020 r. przez Zespół Ratownictwa Medycznego, bez osobistego dokonania oględzin zwłok

Przesłuchany w charakterze Obwinionego przez Rzecznika, w dniu2021 r., lekarzprzyznał się do zarzucanego mu czynu, natomiast podczas rozprawy przed Sądem nie przyznał się do przewinienia zawodowego i złożył wyjaśnienia, w których tłumaczył sytuację początkiem pandemii koronawirusa i niejasnymi

lub nieustalonymi jeszcze zasadami postępowania w przypadku zmarłych z podejrzeniem choroby Covid 19. Jednocześnie podał, że próbował uzyskać informacje w sanepidzie odnośnie postępowanie ale także bał się o swoje zdrowie ponieważ nie posiadał środków ochronnych poza maseczką. Ostatecznie przyjechał na miejsce zdarzenia i wystawił kartę zgonu na podstawie karty informacyjnej sporządzonej przez ratowników medycznych.

Regulację prawną w zakresie stwierdzenia zgonu przewidziano w art. 43 ustawy z dnia 05.12.1996r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty - lekarz może stwierdzić zgon na podstawie osobiście wykonanych badań i ustaleń. Zgon i jego przyczyna powinny być ustalone przez lekarza, leczącego chorego w ostatniej chorobie (*art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych*), zaś wystawienie karty zgonu jest w pierwszej kolejności obowiązkiem lekarza, który jako ostatni w okresie 30 dni przed dniem zgonu udzielał choremu świadczeń leczniczych (*§ 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny*). W sytuacji braku tej możliwości, kartę zgonu wystawia lekarz zatrudniony w przychodni bądź ośrodku zdrowia lub jego placówce terenowej i sprawujący opiekę zdrowotną nad rejonem, w którym znajdują się zwłoki (*§ 3 ww. rozporządzenia w sprawie stwierdzenia zgonu*). W tym przypadku lekarzpełnił dyżur właśnie w Poradni Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej sprawującej opiekę nad rejonem, na którym znajdowały się zwłoki

Nadto, § 6 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 03.08.1961r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny nakazuje osobie, do której należy wystawienie karty zgonu - nie później niż w ciągu 12 godzin od wezwania:

- 1) ustalić tożsamość zwłok i dokonać osobiście ich oględzin,
- 2) przeprowadzić wywiad wśród osób z otoczenia osoby zmarłej w celu ustalenia okoliczności, w których zgon nastąpił,
- 3) zapoznać się z dokumentami dotyczącymi stanu zdrowia danej osoby w okresie poprzedzającym zgon.

Na rozprawie przed Okręgowym Sądem Lekarskim stawili się zarówno Obwiniony i Skarżąca. Obwiniony złożył wyjaśnienia dotyczące zdarzenia objętego wnioskiem o ukaranie. Rzecznik podtrzymał wniosek o ukaranie, przyznał jednak, że przepisy dotyczące wystawiania karty zgonu są niejasne i trudne do realizacji oraz złożył wniosek o ukaranie Obwinionego najmniejszą karą.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dane zawarte w aktach sprawy, w szczególności protokół przesłuchania Obwinionego i pismo Skarżącej oraz wyjaśnienia stron przedstawione na rozprawie przed Sądem.

Sąd zważył co następuje:

Po wnikliwym rozpatrzeniu całości materiału zebranego w sprawie Sąd uznał, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego należało umorzyć postępowanie na podstawie art. 82 ust. 2 ustawy o izbach lekarskich, gdyż czyn stanowi przewinienie mniejszej wagi, a interes Pokrzywdzonego nie sprzeciwia się umorzeniu postępowania.

Wypadek mniejszej wagi to uprzywilejowana postać czynu, który spełnia znamiona przewinienia zawodowego. Od „zwykłego” przewinienia czyn mniejszej wagi odróżnia przewaga łagodzących elementów przedmiotowo-podmiotowych, zaś szczególnego rozważenia wymagają przede wszystkim - stopień zawinienia oraz motywacja i cel działania sprawcy. Spośród znamion strony przedmiotowej czynu istotne znaczenie mają w szczególności: rodzaj dobra, w które godzi przestępstwo; zachowanie się i sposób działania sprawcy; użyte przezeń środki; charakter i rozmiar szkody wyrządzonej lub grożącej dobru chronionemu, a także odczucie szkody przez pokrzywdzonego; czas, miejsce i inne okoliczności popełnienia czynu. Z kolei z elementów podmiotowych rozważenia wymagają przede wszystkim - stopień zawinienia oraz motywacja i cel działania sprawcy (*vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 1996 r., V KKN 79/96*).

Przyjęcie wypadku mniejszej wagi stanowi typ uprzywilejowany przewinienia zawodowego, następuje pomimo przypisania winy oraz pewnego (*większego niż znikomy*) stopnia społecznej (*korporacyjnej*) szkodliwości czynu, zaś umorzenie postępowania jest podyktowane względami polityczno-kryminalnymi z uwagi na łagodzące elementy przedmiotowo-podmiotowe (*vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2016r., SDI 64/16*). Za przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi można rozumieć sytuacje, w których występuje przewaga elementów łagodzących o charakterze przedmiotowo-podmiotowym, w szczególności niewielka szkodliwość zachowania dla wykonywanej służby oraz niewielki stopień zawinienia (*vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2019 r., II DSS 16/18*).

W ocenie Sądu zachowanie Obwinionego lekarzatj. wystawienie karty zgonu wbrew obowiązującym przepisom prawa, bez osobistych oględzin zwłok należało uznać za karygodne. Lekarz jest bowiem zobowiązany wykonywać swój zawód, w tym także w zakresie wystawienia karty zgonu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zważyć jednak trzeba na okoliczności łagodzące, w szczególności wyjątkowy czas, w którym miało miejsce zdarzenie objęte wnioskiem o ukaranie, tj. początek na terenie Polski pandemii koronawirusa – choroby wcześniej nieznannej, zbierającej już wtedy śmiertelne żniwo w innych krajach, także w Europie, na którą nie było wówczas ani szczepień ani skutecznego leku. Powodowało to u wielu osób zrozumiały lęk przez zarażeniem, także wśród

lekarzy, którzy unikali kontaktu z chorymi podejrzanymi o zakażenie koronawirusem. Skaleę problemu potwierdzają dopiero później wprowadzone nowe przepisy jak powołanie „koronera covidowego” w celu stwierdzania zgonów i wystawiania kart zgonów osób zakażonych lub podejrzanych o zakażenie koronawirusem czy zmianę osobistych wizyt lekarskich na teleporady.

Sąd pragnie zwrócić uwagę na to, że zgodnie z treścią § 3 ww. rozporządzenia w sprawie stwierdzenia zgonu, lekarz zobowiązany do wystawienia karty zgonu jest zwolniony z tego obowiązku z „innych uzasadnionych przyczyn”. Nie można zupełnie wykluczyć, że brak środków ochrony w osobistej, zwłaszcza w początkowym okresie stanu epidemii, lekarz miał prawo przyjąć za ww. "inną uzasadnioną okoliczność".

Ponadto należy dodać, że poprzez postępowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami Obwiniony nie naraził pacjenta na zagrożenie życia lub zdrowia, a jedynie wykonał nieprawidłowo czynności administracyjne dotyczące osoby zmarłej.

Sąd kierował się tym przeświadczeniem uznał, że należało umorzyć postępowanie.

Odnosnie kosztów postępowania, na podstawie art. 89 ust. 4 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich, Sąd postanowił, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.